

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering

Van

Persoonsgegevens

Datum

16 juni 2025

Referentie

52939962

Bijlagen

1. Brief voor TK

2. Gelakte Ntv
Studiefinanciering en EER-
studenten (tbv beleidsstaf 3
juni)

TK-brief WIB inzake moties Krul en Soepboer

Aanleiding

Tijdens het tweeminutendebat DUO en hoger onderwijs van 22 mei 2025 zijn twee moties aangenomen over het wetsvoorstel Wet internationalisering in balans (hierna: de WIB). Eén daarvan vraagt om het schrappen van de toets anderstalig onderwijs (hierna: TAO) voor bestaande aanbod - een substantiële wijziging van het wetsvoorstel. Voor het zomerreces stuurt u een Kamerbrief over de uitvoering van deze moties, waarin u tevens rapporteert over het afdoen van twee moties over studiefinanciering voor internationale studenten (zie hiervoor ook de bijlage). Een eerdere versie van deze Kamerbrief is op 13 juni jl. met u besproken.

Geadviseerd besluit

Advies is om bijgevoegde brief (bijlage 1) voor de TK te ondertekenen.

Kernpunten

In de brief geeft u t.a.v. de WIB aan:

- Welke moties op het gebied van de WIB er recent zijn aangenomen in de TK (zie ook onder kopje "toelichting" hieronder) en dat u voornemens bent hier uitvoering aan te geven.
- Wat uw overwegingen zijn om uitvoering te geven aan de moties:
 - context rondom internationalisering is in beweging;
 - zowel de universiteiten als de hogescholen hebben grote stappen gezet in hun zelfregie.
- Dat het laten vervallen van de TAO bestaand aanbod niet licht mag worden opgevat en dat een aantal randvoorwaarden noodzakelijk is.
 - Deze randvoorwaarden zijn:
 - inzage in het bestaande anderstalige aanbod, de 'foto', aan de hand van door OCW opgestelde kaders en definities; en
 - nadere toelichting op de maatschappelijke waarde van de in de zelfregie gemaakte keuzes, in het licht van de doelmatigheidscriteria in het wetsvoorstel. Deze toelichting is nodig om in de nota van wijziging te kunnen duiden hoe de wijziging zich verhoudt tot de doelstellingen van het wetsvoorstel.
- Dat u met de sector tot zo bindend mogelijke en controleerbare bestuurlijke afspraken wilt komen.
- Wat de verwachte planning van het wetsvoorstel nu is (eind 2025 NvW naar de TK) onder meer vanwege het noodzakelijke advies van Raad van State over de wijziging.

- Dat u de NnavNV en de antwoorden op de feitelijke vragen d.d. 11 maart 2025 tegelijkertijd met de NvW naar de TK stuurt.

Datum
16 juni 2025

T.a.v. studiefinanciering en internationale studenten geeft u aan:

- Welke moties op het gebied van studiefinanciering en internationale studenten er recent zijn aangenomen (zie ook onder kopje "toelichting" hieronder).
- Dat de data beschikbaar is van het aantal internationale studenten en de studiefinancieringsuitgaven voor de kalenderjaren 2022-2024, waarmee een eerste vergelijking kan worden gemaakt tussen het meest recente kalenderjaar zonder basisbeurs en met basisbeurs.
- Dat u als bijlage de monitor meestuurt, met de (hoofd)conclusies die hieruit kunnen worden getrokken.
- Dat niet bekend is of studiefinanciering een belangrijke reden is waarom EER-studenten in Nederland studeren. Hiertoe start Nuffic eind 2025 een kwalitatief onderzoek.
- Dat u met DUO in gesprek gaat over de (uitvoerbaarheid van de) optie om tot gegevensuitwisseling met andere landen te komen.

Toelichting

Ten aanzien van de WIB zijn twee moties aangenomen. In de brief wordt van beide moties uitgelegd hoe u voornemens bent hier uitvoering aan te geven. Daarnaast wordt in de brief ingegaan op de uitvoering van twee moties met betrekking tot de studiefinancieringskosten voor EER-studenten. De vier moties worden hieronder nader toegelicht.

I. Motie Krul c.s. (TAO bestaand aanbod uit WIB)

De motie Krul c.s. verzoekt om de TAO bestaand aanbod te laten vervallen. U hebt deze motie in het debat ontraden, omdat de toets in de oorspronkelijke opzet van de WIB nodig is om het Nederlands als onderwijstaal te borgen en u gebonden was aan de afspraken hierover uit het HLA.

In de voorgenomen uitvoering van de motie wordt aangesloten bij de veranderende context rond internationalisering. Instellingen hebben via hun zelfregieplannen verantwoordelijkheid genomen: universiteiten heroverwegen actief het taalbeleid van bestaande opleidingen, waarbij opleidingen waarvan de anderstaligheid geen aantoonbaar maatschappelijk belang dient, worden aangepast of beëindigd. Hogescholen hadden al een beperkt aandeel in het anderstalig aanbod. De onderlinge afspraken van de hogescholen richten zich vooral op het beperken van nieuwe anderstalige trajecten en het terughoudend inzetten van anderstalige varianten.

Op basis van deze ontwikkelingen is het gerechtvaardigd om de TAO bestaand aanbod te laten vervallen. Een landelijke inventarisatie van het opleidingsaanbod op basis van de definitie van 'anderstalig' uit de WIB is daarbij een noodzakelijke randvoorwaarde (de zogenaamde 'foto'). De resultaten hiervan zijn nodig voor de juridische afbakening van het bestaande en nieuwe anderstalige opleidingsaanbod en het toezicht op de gemaakte afspraken. De Kamer ontvangt eind 2025 een nota van wijziging waarmee de aanpassing in de wet wordt doorgevoerd.

II. Motie Soepboer/Krul (Bindende afspraken)

Deze motie roept op om te komen tot zo bindend mogelijke en controleerbare afspraken met instellingen om de verengelsing en internationalisering van het hoger onderwijs verder terug te dringen teneinde het Nederlands weer de norm te maken. U onderschrijft dit streven, maar benadrukt dat voor het maken van afspraken er twee partijen nodig zijn. Bindende afspraken kunnen daarom alleen op vrijwillige basis met instellingen gemaakt worden. De zelfregieplannen bieden hiervoor een concreet aanknopingspunt. U gaat in de zomer verkennen welke mogelijkheden er zijn om deze afspraken vorm te geven.

III. Motie El Yassini en Peters (basisbeurs en EER-studenten)

De motie vraagt om inzicht in het effect van de herinvoering van de basisbeurs op het aantal EER-studenten. Uit beschikbare data (2022–2024) blijkt dat de uitgaven aan studiefinanciering voor deze groep stijgen. Er is echter geen direct causaal verband vast te stellen met de herinvoering van de basisbeurs, omdat meerdere factoren hierop van invloed zijn. Wel heeft de verlaging van de urennorm voor migrerende werknemers ertoe geleid dat internationale EER-studenten eerder in aanmerking kunnen komen voor studiefinanciering. Met deze analyse wordt de motie als afgedaan beschouwd.

IV. Motie Soepboer (gestapelde studiefinanciering)

Deze motie verzoekt om een plan voor gegevensuitwisseling met andere landen om gestapelde studiefinanciering te voorkomen. U beschrijft in de brief een plan om met een tiental EER-landen in gesprek te gaan over gegevensuitwisseling. Hiermee wordt deze motie als afgedaan beschouwd. In de brief benoemt u ook de uitdagingen die er zijn om te komen tot gegevensuitwisseling met andere landen. U geeft aan in de brief met DUO over het geschetste plan verder in gesprek te gaan en DUO te gaan verzoeken een uitvoeringstoets hierover uit te brengen, waarna u een keuze zal maken of dit plan tot uitvoering wordt gebracht.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.